

תרשמו לפניכם: רומן זדורוב ייצא זכאי בדין

פסק הדין החדש בעניינו של רומן זדורוב מעורר תמיהות רבות, נוסף על התמיהות שעורר פסק הדין המקורי בפרשה. אשמתו של זדורוב אינה מוכחת מעל לכל ספק סביר, ודווקא הודאה בטעות של שופטי המחוזי, תחזק את המערכת ואת האמון בה

פרופ' בעוז סנג'רו | 16:15 4/4/2014

תגיות: רומן זדורוב, תאיר ראדה

לכאורה אמור פסק-הדין המשלים שניתן לאחרונה בבית-המשפט המחוזי בנצרת, אשר שב והרשיע את רומן זדורוב ברצח המחריד של הנערה תאיר ראדה ז"ל בתא השירותים שבבית-הספר 'נופי גולן', לשכנע אותנו בנכונות ההרשעה שנקבעה ב-2010 בפסק הדין הראשון. אלא שהספקות הגדולים מאוד שמותיר הראשון רק מתעצמים למקרא "המשלים".

ההרשעה הראשונה התבססה בעיקר על משקל מופרז שניתן להודאה בעייתית ולקביעה של מומחה-שוטר, רב-פקד ירון שור, כי טביעת נעל שנמצאה בזירת הפשע מתאימה לטביעת הנעל של זדורוב. במאמר מפורט בכתב-העת 'הסניגור' שכתבתי סמוך לאחר ההרשעה הראשונה, הראיתי עד כמה בעייתית ההודאה של זדורוב.

"הגיעה העת לזכות את רומן זדורוב". משפט זדורוב צילום: ג'סט קליקס

כך, למשל, היא ניתנה לאחר שחוקרי המשטרה שיקרו לו במצח נחושה כי נמצאו בזירה ראיות המפלילות אותו, לרבות ראיות ביולוגיות. המחקרים מלמדים שניתן כך לייאש נחקר מלקוות שמישהו יאמין לו, ומכאן קצרה הדרך להודאת שואו בניסיון לקבל הקלה בעונש. כן כתבתי כי להשוואה של טביעות נעליים אין כל בסיס מדעי, עד כי היא מוכרת בעולם כ- junk science - מדע זבל.

במהלך הערעור בפני בית המשפט העליון ביקשה הסנגוריה הציבורית להגיש שתי ראיות חדשות: חוות דעת של מומחה אמריקני להשוואת טביעות נעל, שלפיה הטביעה

שעליה התבסס רב-פקד ירון שור איננה תואמת את הנעל של זדורוב; וחוות-דעת של מומחית לרפואה משפטית, שלפיה הקורבן נחתכה בסכין משוננת ולא בסכין רגילה, דבר העומד בסתירה חזיתית לגרסת המשטרה והתביעה, שלפיה זדורוב השתמש בסכין יפנית שהייתה בין כלי עבודתו כרצף. בית המשפט העליון החליט להחזיר את התיק לאותו הרכב שופטים (מלבד אחד שנפטר בינתיים והוחלף על-ידי אחר) של בית-המשפט המחוזי, על מנת שידון בראיות החדשות וייתן פסק דין חדש.

כבר כאן לפנינו כשל ראשון של שיטת משפט שאיננה יודעת לתקן טעויות: בהיותם בני אדם, קשה לצפות משופטים שכתבו הרשעה נחרצת, להודות בטעותם, וזאת אפילו לנוכח ראיות חדשות. קושי זה מודגם כבר בעמוד השני של פסק הדין המשלים, באמירה: "באים אנו לפסק הדין המשלים בלב פתוח, בנפש חפצה ולפום דינא, כאשר יש לראותו בהכרח ובמשתמע עם הכרעת הדין העיקרית וכחלק בלתי נפרד הימנה" (ההדגשה האומרת דרשני מופיעה במקור).

מעמד בית המשפט לא ייפגע

ניתן לחלק את פסק-הדין המשלים לשני חלקים: הראשון – דיון בראיות החדשות; והשני – ניסיון לשכנע שחרף הראיות החדשות עדיין יש להרשיע את זדורוב. שני החלקים אינם משכנעים. בראשון מעדיף בית-המשפט את חוות-הדעת המפליאה של רב-פקד ירון שור על פני חוות הדעת המזכה של מורו ורבו המומחה האמריקני, שעל ספרו התבסס שור בחוות-דעתו; כמו כן דוחה הרכב השופטים את חוות דעתה המזכה של המומחית לרפואה משפטית. אלא שבין ההרשעה המקורית לבין פסק הדין המשלים נקבעה לאחרונה הלכה חדשה על-ידי בית-המשפט העליון, בפרשת מצגורה, שלפיה משקלה של חוות דעת בדבר התאמה בין טביעות נעליים הוא אפסי. זאת, לפחות באשר לאופן שבו מבוצעת ההשוואה כיום. גם שם ניתנה חוות הדעת על-ידי אותו מומחה-שטר, רב-פקד ירון שור.

בחלקו השני של פסק-הדין המשלים, משתדל בית המשפט המחוזי לשכנע שגם בנפול חוות הדעת מתחום ההנעלה, עדיין אשמתו של זדורוב מוכחת מעבר לספק סביר. אלא שזוהי משימה בלתי אפשרית. בנפול הראיה של טביעת הנעל, הפכה ההרשעה להרשעה על סמך הודאה (בעייתית מאוד!) לבדה, כשלצד ההודאה ישנם ממצאים עובדתיים רבים הפועלים בכיוון של זיכוי, לרבות טביעות אצבעות שנמצאו בזירה, ממצאים ביולוגיים, שיער בידי הקורבן וטביעות בדם של נעליים קטנות, של נערים – שכולם אינם של זדורוב.

הגיעה העת לזכות את רומן זדורוב. אין לחשוש שהדבר יפגע בתדמית מערכת המשפט. דווקא ההתבצרות של בית-המשפט המחוזי מאחורי פסק-הדין המוטעה הראשון היא הפוגעת במערכת המשפט ובאזרחי המדינה. זיכוי על-ידי בית-המשפט העליון יוכל להוות את שעתה היפה של המערכת, ולהוליכה למחוזות חדשים של פתיחות ונכונות לתקן טעויות.

ספרו האחרון של פרופ' סג'רו הוא "הרשעת חפים מפשע בישראל ובעולם: גורמים ופתרונות".
היכנסו לעמוד הפייסבוק החדש של nrg